

DECIZIE

15 septembrie 2010

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Tamara Chișcă – Doneva, Iulia Sîrcu

examinînd în ședință publică recursul declarat de către Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, Societate Comercială „PSV Company” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, Societate Comercială „PSV Company” Societate pe Acțiuni împotriva Băncii Naționale a Republicii Moldova, intervenienți accesorii Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2010 prin care a fost respinsă cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

c o n s t a ț ă

La 17 iulie 2009 Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA au depus cerere de chemare în judecată Băncii Naționale a Republicii Moldova, intervenienți accesorii Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanții Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited și SC „PSV Company” SA au indicat, că Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited și Kauri Holdings Limited, acționarul cărora cu cota socială de 100% în fiecare societate este SC „PSV Company” SA, sunt acționari ai BC „Investprivatbank” SA, deținând în comun 55 % din acțiunile acesteia.

La data de 15 iunie 2009, de către Parlament au fost adoptate modificări la Legea instituțiilor financiare, Legea privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar și Legea insolvenței, în baza cărora de către pârât a fost emisă ordonanța nr.09-02218/313 din 19 iunie 2009 „Cu privire la retragerea

licenței Băncii Comerciale „Investprivatbank” SA și numirea lichidatorului”, în temeiul căreia începând cu data de 19 iunie 2009 BC „Investprivatbank” SA i-a fost retrasă licența de desfășurare a activității financiare, fiind numit ca lichidator pentru lichidarea BC „Investprivatbank” SA Ropot Ion, acesta urmând a intra în gestiunea băncii de la data intrării în vigoare a ordonanței date, adică din data adoptării ei. Ordonanța contestată a fost publicată în Monitorul Oficial la 23 iunie 2009.

Indică reclamanții că la aceeași dată de 19 iunie 2009 de către lichidatorul băncii Ropot Ion, până la publicarea ordonanței contestate, a fost emis ordinul nr. 1, care prevedea inclusiv și publicarea anunțului referitor la vinderea băncii ca un complex patrimonial sau parțial unei alte bănci, anunțul dat fiind publicat în Monitorul Oficial la 26 iunie 2009, însă compania de audit nu a mai fost selectată.

Mai indică, că la data de 23 iunie 2009, de către Guvernul Republicii Moldova a fost publicat un comunicat de presă pe pagina sa pe internet, prin care a informat, că în cadrul ședinței prezidate de Prim-ministrul Zinaida Greceanîi, cu participarea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei Leonid Tâlmaci, Președintele Băncii de Economii Grigore Gacichevici și alții, s-a luat decizia că, în urma efectuării procedurilor dictate de legislația în vigoare cu privire la instituțiile financiare, toate activele și pasivele „Investprivatbank” vor trece Băncii de Economii, ceea ce înseamnă că deponenții băncii căreia i s-a retras licența vor deveni automat deponenți ai Băncii de Economii, asigurându-se în acest mod protejarea tuturor drepturilor lor.

Conform comunicatului de presă de pe pagina „web” a Băncii de Economii, la data de 24.06.2009 Consiliul Băncii de Economii a Moldovei a aprobat hotărârea nr.15, prin care se dispunea achiziționarea Băncii.

La data publicării anunțului privind retragerea BC „Investprivatbank” SA a licenței, de către pârât a fost adoptată hotărârea nr.161 „Cu privire la examinarea cererii privind aprobarea unor acțiuni ale lichidatorului în cadrul procesului de lichidare a BC „Investprivatbank” SA, care nu a fost publicată în Monitorul Oficial și prin care s-a permis lichidatorului BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare de a încheia acordul de intenții și ulterior a contractului/contractelor de vânzare și/sau predare pe etape a activelor și obligațiunilor BC „Investprivatbank” SA către Banca de Economii.

Conform comunicatului de presă, publicat pe pagina BNM, până la data de 21.09.2009 lichidatorul Băncii a transferat către Băncii de Economii a Moldovei 626,1 mln. lei, ceea ce constituie 99,7 % din totalul depozitelor persoanelor fizice ale Băncii.

Consideră, că în acest mod, prin ordonanța contestată s-a dispus înstrăinarea Băncii, creându-se un cadru juridic care să permită vânzarea în baza unei dispoziții a Guvernului (în lipsa unei hotărâri de Guvern) a activelor Băncii către Banca de Economii, în capitalul căreia statul deține o cotă de control, înstrăinarea fiind lipsită de transparență, de un concurs efectiv cu stabilirea unui termen rezonabil pentru formarea și depunerea ofertelor, lipsită de evaluarea competitivă a ofertelor și a activelor de înstrăinare și fără ofertă din partea băncii cumpărător, ceea ce în opinia reclamanților constituie o expropriere a obiectivelor investițiilor sale, în lipsa declarării utilității publice de către Parlament.

Mai mult ca atât, Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nu prevede dreptul Băncii Naționale de a numi lichidator și de a lichida băncile comerciale.

Susțin reclamanții, că numirea lichidatorului Băncii în cazul dat a avut loc cu conflict de interese, deoarece acesta este angajat al pârâtului în Departamentul responsabil cu prevenirea insolabilității băncilor.

Mai susțin reclamanții, că art. 38 al. (3), (6), (7) și art. 38¹² al. (2) al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția Legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009, vin în contradicție directă cu prevederile art. art. 20,22,46,53 și 54 din Constituția Republicii Moldova

Solicită reclamanții stabilirea ilegalității acțiunilor pârâtului, prin emiterea ordonanței nr.09-02218/313 din 19.06.2009 „Cu privire la retragerea licenței B.C „Investprivatbank" S.A și numirea lichidatorului" cu anularea acesteia; stabilirea că ordonanța dată nu va produce efecte juridice de la data adoptării; declararea nulității hotărârilor BNM și ale lichidatorului Băncii, întreprinse conform ordonanței contestate, inclusiv referitor la înstrăinarea obligațiunilor Băncii - transferarea depozitelor persoanelor fizice către Banca de Economii; dispunerea reparării prejudiciilor materiale cauzate SC „PSV Company" SA în valoare de 45000000 Euro, repararea prejudiciilor materiale cauzate reclamanților în mărimea nominală a aporturilor la capitalul social al BC „Investprivatbank" SA în valoare totală de 88000000 lei.

Pe parcursul examinării pricinii, prin cererea din 30 septembrie 2009 reprezentantul reclamanților Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA, Burac Victor a solicitat inițierea procedurii pentru controlul constituționalității prevederilor art. 38 al. (3), (6), (7) și art. 38¹² al. (2) al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția Legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, reprezentantul reclamanților a invocat că normele de drept menționate – 38 al. (3), (6), (7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare, modificate prin Legea nr. 27 din 15 iunie 2009 privează dreptul acționarilor minoritari de a contesta legalitatea actului administrativ – ordonanța Băncii Naționale a Moldovei de retragere a autorizației; privează persoanele interesate de a contesta actul administrativ – ordonanța Băncii Naționale a Moldovei – pe temeiuri altele decât cele prevăzute de art. 38 al. (3) a legii instituțiilor financiare; privează persoanele interesate de a cere în calitate de măsură de asigurare a acțiunii – suspendarea procesului de lichidare a băncii căreia i-a fost retrasă licența; privează dreptul de a anula actul administrativ – ordonanța Băncii Naționale a Moldovei de retragere a licenței – prin subminarea acestui drept doar cu dreptul de a solicita compensarea prejudiciilor; privează instanțele judecătorești de a stabili ilegalitatea acțiunilor întreprinse de autoritatea publică – Banca Națională a Moldovei – prin prevederea că instanțele „urmează” să stabilească *ex officio* legalitatea acestor acțiuni și să-și limiteze controlul judiciar doar la faptul dacă acțiunile menționate ale Băncii Naționale a Moldovei au fost făcute cu sau fără intenție; exonerează autoritățile publice de răspunderea pentru dauna cauzată printr-un act administrativ, cu excepția

cazului cînd se va dovedi că la emiterea actului acesta a acționat intenționat și ilegal.

Consideră reprezentantul reclamanților că prevederile art. 38 al. (3), (6), (7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare contravin normelor imperative ale Constituției Republicii Moldova, cum ar fi: art. 20 al. (1) și (2), 22, 46 al.(1), 53 al. (1), 54 al. (1)-(3) și a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale – art. art. 6 al. (1), 13, 14, art. 1 Protocolul adițional nr. 1.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2010 Curtea de Apel Chișinău a respins demersul înaintat de reprezentantul reclamanților Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA, Burac Victor, despre inițierea procedurii pentru controlul constituționalității a prevederilor art. 38 al Legii instituțiilor financiare, în redacția Legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2010 cererea de chemare în judecată depusă de către Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA împotriva Băncii Naționale a Moldovei, intervenienți accesorii Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material a fost respins ca fiind neîntemeiată.

La 01 martie 2010 Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA, prin intermediul reprezentantului Burac Victor au declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe din 28 ianuarie 2010 și încheierii din 11 ianuarie 2010, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii și încheierii primei instanțe cu emiterea unei hotărîri noi prin care să fie admisă acțiunea.

Totodată, recurenții-reclamanți solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 27-XVII din 15 iunie 2009 cu sesizarea Curții Constituționale și suspendarea procesului pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională.

Reprezentantul recurenților Burac Victor, în ședința instanței de recurs a susținut recursul împotriva încheierii primei instanțe din 11 ianuarie 2010, solicitînd casarea acestuia cu emiterea unei noi hotărîri sub formă de încheiere prin care să fie admis demersul privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția Legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009.

Reprezentantul intimaților Banca Națională și Guvernul Republicii Moldova – Velcev Andrei și Parasii Rostislav în ședința instanței de recurs au solicitat respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale.

Reprezentantul Băncii de Economii în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal în condițiile art. art. 102, 105 CPC, despre locul, data și ora ședinței instanței de recurs.

În conformitate cu art. 414 al. (1) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a participantului la proces citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea recursului, prin urmare instanța de recurs consideră posibil a examina pricina în recurs în lipsa reprezentantului Băncii de Economii.

Audiind reprezentanții părților prezente, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul înaintat împotriva încheierii primei instanțe din 11 ianuarie 2010 întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii și pronunțarea unei noi încheieri prin care de admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009 cu sesizarea Curții Constituționale și suspendarea procesului până la adoptarea de către Curtea Constituțională a hotărârii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ CPC, Dacă, în procesul judecării pricinii, se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată este în drept să sesizeze, în conformitate cu prevederile Codului jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională pentru a verifica constituționalitatea actului respectiv.

Sesizarea Curții Constituționale de către instanța de judecată este admisibilă numai în cazul în care actul normativ este aplicat sau urmează a fi aplicat conform opiniei instanței în pricina concretă pe care o examinează.

Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

Din dispoziția normei de drept citată, rezultă că constituționalitatea unei legi, unei norme de drept dintr-un alt act normativ, ce urmează a fi raportată părților, se poate invoca numai în cazul unui litigiu în curs de judecată, deci întotdeauna pe cale de excepție și niciodată prin acțiune.

Potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 06 mai 1997 cu privire la interpretarea art. 135 al. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sunt:

- necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate;
- existența raportului triumfiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate;
- obiectul excepției de neconstituționalitate (care este mai larg, incluzând nu numai legile, ci și alte acte normative).

Din esența litigiului apărut între părți urmează că actul administrativ contestat de către recurenții-reclamanți Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, SC PSV Company SA – ordonanța Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-02218/313 din 19 iunie 2009 „Cu privire la retragerea licenței Băncii Comerciale „Investprivatbank” SA și numirea lichidatorului” a fost emis în temeiul și ordinea prevăzută de art. 38 al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 în redacția Legii nr. 27 din 15 iunie 2009, în vigoare din 19 iunie 2009.

În cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate s-a invocat neconstituționalitatea prevederilor art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.

Din conținutul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2010 prin care s-a soluționat fondul cauzei rezultă că instanța a aplicat la soluționarea litigiului dat anume normele de drept care recurenții-reclamanți le-au indicat ca venind în contradicție cu Constituția Republicii Moldova.

Astfel, testul relevanței prevăzut de art. 12¹ CPC pentru invocarea excepției de neconstituționalitate – legătura logică și indispensabilă între fondul litigiului și normele de drept ale căror constituționalitate s-a solicitat să fie verificată, este susținut în speță.

Conform art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare în redacția Legii nr. 27 din 15 iunie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative,

în cazul în care se constată că banca este în incapacitate de plată sau în supraîndatorire, sau capitalul este mai mic de 2/3 față de capitalul reglementat și există pericolul ca banca să intre în incapacitate de plată (insolvabilitate), sau se constată pericolul pierderii substanțiale de active ori prejudicierea substanțială a intereselor deponenților sau pericolul prejudicierii substanțiale a intereselor acestora, pe lângă aplicarea măsurilor și sancțiunilor, prevăzute la al. (1) și al. (2), Banca Națională retrage licența și numește prin ordonanță un lichidator pentru lichidarea băncii în conformitate cu capitolul VI¹. În sensul prezentului alineat, "incapacitatea de plată" este situația în care 10 la sută din obligațiunile curente nu au fost achitate la termen de către bancă. În cazul în care o bancă se află în incapacitate de plată sau este supraîndatorată, sau există pericolul să intre în incapacitate de plată, conducătorul organului executiv al băncii este obligat să înștiințeze imediat Banca Națională (art. 38 al. (3));

prin derogare de la prevederile legislației cu privire la contenciosul administrativ, numai acționarii băncii care dețin în total cel puțin 25 la sută din acțiunile cu drept de vot, deponenții care dețin cel puțin 1/4 din suma depozitelor sau alți creditori care dețin cel puțin 1/4 din valoarea totală a cerințelor (cu excepția depozitelor) pot ataca în instanța de judecată competentă, în decursul a 30 de zile de la data retragerii licenței, decizia de retragere a licenței, indicând motive argumentate numai în temeiul prevederilor alin.(3) (art. 38 al. (6));

măsurile și sancțiunile aplicate de Banca Națională pot fi atacate în instanța de judecată competentă. În procesul de judecată intentat Băncii Naționale în

legătură cu aplicarea prevederilor prezentei legi, se vor respecta următoarele condiții:

a) în cazul în care instanța de judecată recunoaște că acțiunile Băncii Naționale față de bancă sînt neîntemeiate, Banca Națională va repara prejudiciile materiale, retragerea licenței rămînînd în vigoare;

b) contestarea sau acțiunea în justiție nu va influența asupra procesului de lichidare și nu va suspenda executarea actelor impuse de Banca Națională.

c) instanța de judecată stabilește legalitatea acțiunilor întreprinse în scopul executării prezentei legi și decide numai asupra faptului dacă au fost făcute cu sau fără intenție;

d) lichidatorul și persoanele care îi acordă asistență, angajații Băncii Naționale nu răspund pentru prejudiciile, acțiunile sau omisiunile care au avut loc în exercitarea atribuțiilor lor decît în cazul în care s-a demonstrat că acestea sînt intenționate și ilegale (art. 38 al. (7)).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că normele de drept menționate contravin după conținut prevederilor art. art. 20 al. (1) și (2), 22, 46, 53 al. (1) și 54 al. (1)-(3) din Constituția Republicii Moldova (coraborare cu art. art. 6 al. (1), 13, 14 și art. 1 al Protocolului adițional 1 Convenția Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale), conform cărora:

Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

Astfel, prevederile art. 38 al. (3) al Legii instituțiilor financiare în redacția Legii nr. 27-XVII din 15 iunie 2009 încalcă:

dreptul de proprietate și garanțiile contra exproprierii, stabilite de lege;
principiul separării puterilor executivă și judiciară, prin faptul că privarea de proprietate se admite în baza unui act a puterii executive, și nu în baza unei hotărâri judiciare. Mai mult, actul administrativ de privare de dreptul de proprietate este expres exclus de sub controlul judiciar.

Totodată, prevederile art. 38 al. (3) creează cadru juridic pentru sancționarea încălcărilor comise pînă la intrarea în vigoare a legii date, inclusiv prin aplicarea față de Bancă a unei sancțiuni mai aspre pentru încălcările comise, decît sancțiunea care era aplicabilă în momentul comiterii încălcării.

Prevederile art. 38 al. (6) al Legii instituțiilor financiare limitează accesul la justiție prin excluderea dreptului de atac pentru acționarii sau deponenții (creditorii) ce dețin creanțe mai mici decît cele prevăzute în lege, cît și pentru terțele persoane prejudiciate; instituie o discriminare între acționarii/deponenții/creditorii substanțiali (care dețin cotă suficientă pentru a ataca actul administrativ în justiție), și acționarii/deponenții/creditorii minoritari (care nu dețin asemenea cotă); limitează accesul la justiție prin limitarea temeiurilor de contestare a legalității actului administrativ.

Prevederile art. 38 al. (7) al Legii instituțiilor financiare privează persoanele interesate de remedii juridice efective împotriva actului administrativ emis contrar legii, respectiv limitează dreptul acestora la recurs efectiv împotriva unui act administrativ ilegal; limitează împuternicirile instanțelor judecătorești în ceea ce privește controlul legalității actului administrativ prin excluderea posibilității suspendării acțiunii actului pînă la încheierea controlului legalității acestuia, excluderea posibilității anulării actului administrativ chiar dacă acesta este recunoscut contrar legii, „indicarea” limitelor controlului judiciar (restrîns doar la constatarea dacă acțiunile autorității publice care a emis actul administrativ – au fost intenționate sau nu – ceea ce nu are legătură cu legalitatea acestor acțiuni.

Prevederile art. 38 al. (7) și prevederile art. 38¹² al. (2) privează persoanele interesate de remedii juridice efective împotriva actului administrativ emis contrar legii – solicitarea compensării daunelor cauzate – respectiv limitează dreptul acestora la recurs efectiv împotriva unui act administrativ ilegal; limitează împuternicirile instanțelor de judecată în ceea ce privește controlul legalității actului administrativ – ordonanța Băncii Naționale a Moldovei de retragere a licenței – prin excluderea posibilității atragerii la răspundere patrimonială – în forma compensării daunelor cauzate – atît a autorității publice care a emis actul administrativ.

Din considerentele menționate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2010 întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii menționate și pronunțarea unei hotărâri noi în formă de încheiere prin care a ridica excepția de neconstituționalitate și a sesiza Curtea Constituțională pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din

Legea instituțiilor financiare în redacția Legii nr. 27 din 15 iunie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu suspendarea procesului pînă la adoptarea hotărîrii.

În conformitate cu art. art. 417, 12¹, 419 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, Societate Comercială „PSV Company” Societate pe Acțiuni.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2009 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, Societate Comercială „PSV Company” Societate pe Acțiuni împotriva Băncii Naționale a Republicii Moldova, intervenienți accesorii Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material, cu pronunțarea unei hotărîri noi în formă de încheiere prin care:

Se ridică excepția de neconstituționalitate și se propune Plenului Curții Supreme de Justiție să sesizeze Curtea Constituțională pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 38 al. (3),(6),(7) și art. 38¹² al. (2) din Legea instituțiilor financiare în redacția Legii nr. 27 din 15 iunie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tabor Projects Limited, Brendelco Limited, Karaka Holdings Limited, Karo Holdings Limited, Kauri Holdings Limited, Societate Comercială „PSV Company” Societate pe Acțiuni împotriva Băncii Naționale a Republicii Moldova, intervenienți accesorii Banca Comercială „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material se suspendă pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Tamara Chișcă - Doneva

Iulia Sîrcu